

Uitdagingen om hennen gezond te houden in niet-kooi systemen: endoparasieten

Probleem

Niet-kooi huisvestingssystemen stellen hennen bloot aan mest, wat kan leiden tot hogere worminfecties.

Oplossing

Tussen tomen in moet de stal grondig gereinigd worden om alle mest te verwijderen. Wormeieren zijn erg resistent voor de meest gebruikte desinfectiemiddelen. Om die reden kan de stal (bij voorkeur) verhit worden via de Thermokill methode. Deze techniek is ontwikkeld om vogelmijt te doden en doodt ook resterende wormeieren.

Gedurende de productieperiode is het sterk aanbevolen om parasieten te monitoren. Aangezien niet elk type worm macroscopisch zichtbaar is bij een post-mortem onderzoek (zoals de schadelijke *Capillaria spp.*), hebben wormeitellingen in de mest de voorkeur boven post-mortem wormdetectie. Ontworm als de niveaus een aangegeven drempelwaarde overschrijden.

Voordelen

Monitoren van een worminfectie voorkomt een plotselinge negatieve impact door een hoge wormdruk, minimaliseert de benodigde behandelingen en vermindert daarmee residuen in eieren en de omgeving.

Praktische aanbevelingen

Voer elke 4 weken een wormeitelling uit op een mengmonster van minstens 50 verse mestkeutels. Hiervan zouden er vijf uit blinde darmmest moeten bestaan, omdat in de blinde darm specifieke wormsoorten huisvesten. De analyse wordt gedaan met de Mc Master methode, die routinematig gebruikt wordt in de meeste laboratoria. Ontworm als de aantallen eitjes per gram mest (EPG) hoger is dan: *Capillaria* EPG > 50; *Ascaridia/Heterakis* EPG > 500-1,000.

TOEPASBAARHEID

Thema

Veehouderij, Bedrijfsmanagement

Sleutelwoorden

Leghennen gezondheid, wormen, parasiet controle, monitoring, evaluatie, leghennen

Context

Transitie naar en toepassen van kooivrije huisvestingssystemen voor leghennen

Duurtijd

Wormen actief gedurende volledige jaar

Benodigde tijd

Verzamelen van mestmonsters vraagt 15 minuten per stal. Analysetijd hangt af van het laboratorium.

Periode van impact

Elke leeftijd: worm infecties starten gewoonlijk vanaf 20 weken leeftijd

Uitrusting

Microscoop en Mc Master analyse apparatuur voor wormeitelling

Beste in

Alle niet-kooi huisvestingssystemen: scharrel, vrije uitloop en biologische productie

Doelgroep

Leghennenhouders, bedrijfsadviseurs

Figuur 1: Mc Master telkamer. Kwantificering van de wormei infectie (Bron: Fair Poultry)

Figuur 2: A – De leghennenmest verstrekt veel informatie (segmenten van de lintworm) (Bron: Roland Bronneberg). B – blindedarm mest. Links – blindedarm mest (Bron: Fair Poultry). C – Gewone mest (Bron: Fair Poultry).

Toepasbaarheid op het bedrijf

Systeem benadering

- Het monitoren van wormen via mestmonsters zou moeten worden geïntegreerd in het standaard management met vaste intervallen. Voor coccidiosis: een 2-wekelijks interval op 3-5-7 weken leeftijd gedurende de opfok en op 18-20-22-24-26-28 weken leeftijd aan het begin van de productieperiode. Voor wormen op 16-20-24-28 weken leeftijd gedurende de start van de productieperiode en daarna met 4-6-weekse intervallen.
- Het monitoren van mest is zowel kwalitatief als kwantitatief.
- Gedurende de legfase: door overmatig strooisel te verwijderen kan de hoeveelheid wormeitjes gereduceerd worden.
- Tussen tomen: maak de stal grondig schoon met warm water en zeep alvorens te ontsmetten.

Verdere informatie

Videos

Op YouTube kan men gemakkelijk trainingsmateriaal vinden hoe eitellingen gedaan kunnen worden in mestmonsters. De techniek is gelijk voor alle diersoorten, hoewel de meeste filmpjes vee en paarden betreft. De Mc Master techniek is gelijk, maar het type wormen en de grenswaarden zijn verschillend. Voor een gedetailleerde praktische video ga naar: <https://www.youtube.com/watch?v=ZptZZ1jgxM>

Meer lezen

Een praktische gids voor parasieten-diagnose is 'Veterinary Clinical Parasitology' van Anne M Zajac (auteur) en Gary A Conboy (auteur). 7th editie.

Weblinks

Voor meer informatie over Thermokill: <https://vaneckbv.nl/en/products-services/red-mite-control>

Over deze praktische samenvatting en Best Practice Hens

Uitgevers:

Fair Poultry
Hoofdstraat 81,
3971 KD Driebergen-Rijsenburg

Auteurs: Vera Bavinck & Roland Bronneberg

Editors: Mariana Y. R. Couto, Ángela Morell Pérez, Mona F. Giersberg & T. Bas Rodenburg

Project coördinator: Prof. T. Bas Rodenburg, Utrecht University (UU), Yalelaan 2, 3584 CM Utrecht, t.b.rodenburg@uu.nl

Best Practice Hens: Om eiproduktie in niet-kooi systemen te ondersteunen en om het dierenwelzijn te verbeteren zal een consortium van 7 Europese partners enkele 'Beste Praktijken' opstellen omtrent eiproduktie in niet-kooi systemen. Dit gebeurt in het kader van een pilotproject, gefinancierd door de Europese Commissie DG Santé. Deze 'Beste Praktijken' zullen praktische informatie aanbieden aan leghennenhouders om hen te stimuleren in de overgang van kooisystemen naar niet-kooisystemen.

Project website: www.bestpracticehens.eu/

Social media: Facebook and LinkedIn (@bestpracticehens) & Twitter (@BestHens) © 2022